

Milé členky a členovia SZPB,

ako som už dlhšie avizoval, nebudem do ďalšieho obdobia kandidovať na funkciu predsedu SZPB. Dosiahol som pokročilý vek 84 rokov a môj zdravotný stav by mi v budúcnosti už nedovolil znášať záťaž, akú si výkon tejto funkcie žiada.

O funkciu predsedu sa uchádzajú alebo na oblastných konferenciách boli navrhnutí viacerí kandidáti. Podstatnú časť z nich poznám osobne. Niektorých podrobnejšie, iných zasa z pracovných

stretnutí. Moji blízki spolupracovníci tvoria zhruba polovicu z nich.

Osobne sa prikláňam k tomu, aby delegáti vzali do úvahy a hlasovali za tých, ktorí dokážu do činnosti Zväzu priniesť určité novum. Zároveň by mali dokázať spojiť tradíciu a nové trendy. Mali by mať schopnosť analyzovať vývoj a potreby Zväzu v súčasných ekonomických podmienkach. Bez predsudkov by sa mali dokázať orientovať v politickom prostredí, v ktorom Slovenský zväz protifašistických bojovníkov funguje a mať cit pre medzinárodnú spoluprácu. V izolácii náš Zväz dlhodobo neobstojí. Taká cesta pre nás nie je typická a nie je ani dôstojná. Preto prosím zvažujte a rozhodnite v prospech a dobrý vývoj organizácie, ktorej som vo vrcholovej funkcii venoval trinásť rokov. Práca v Zväze bola pre mňa potešením a záväzkom súčasne, vykonával som ju s hrdosťou a úctou. Priniesla mi množstvo ťažkých aj vzácných okamihov.

Svojemu nástupcovi želám veľa síl, vytrvalosti a pozitívnej energie.

Pavol Sečkář,
Banská Bystrica 11. apríla 2023

Obnovia organizáciu v Kalinove?

Jozef Antal, ObIV SZPB Medzilaborce
Foto: A. Kurečka

Výbornú spoluprácu so SZPB vyzdvihol primátor mesta Medzilaborce Vladislav Višňovský. Aj on umožnil, aby sa konferencia uskutočnila práve v zasadačke mestského úradu. Za úzku spoluprácu so Zväzom bol primátor ocenený pamätnou medailou Za obetavú prácu pre SZPB III. stupňa.

V úvode konferencie člen predsedníctva ÚR SZPB Benjamín Blaha priblížil činnosť a aktuálne výzvy Zväzu v uplynulom období. Delegáti sa zhodli na nevyhnutnosti nepodliehať tendenčnému výkladu dejín boja za oslobodenie, ale pravdivo informovať a budovať tak zdravé vlastenectvo a vzťah mladých k národ-

ným dejinám. K tomu má viesť žiakov aj súťaž Medzníky 2. svetovej vojny, ktorá sa uskutočnila koncom apríla.

Zástupcovia SZPB z Čabiny, Radvane či Habury priblížili činnosť svojich organizácií. V strednodobom horizonte sa plánujú revitalizačné práce na pamätníku v obci Habura a hrobového miesta Váňa a Šura. Delegáti zvolili za predsedu oblastnej organizácie Vladimíra Kokuľu. Ako jednu z hlavných úloh si predsavzal obnoviť ZO v prvej oslobodenej obci na Slovensku, v Kalinove. Prítomní ho odmenili búrlivým potleskom. Na poste tajomníka zostáva Jozef Antal, v ÚR bude oblasť zastupovať Vladimír Šmiga, predseda ZO v Medzilaborciach.

Oblastná konferencia v Medzilaborciach, zľava Vladimír Šmiga, Benjamín Blaha, Vasil' Jacečko, primátor Vladislav Višňovský, Vladimír Kokuľa a Jozef Antal.

Predseda SZPB Pavol Sečkář v Michalovciach

Marián Lukáč, ObIV SZPB Michalovce

Rokovania oblastnej konferencie v Michalovciach sa ako hosť zúčastnil predseda SZPB Pavol Sečkář. V rámci slávnostnej časti rokovania odovzdal

pamätné medaily Miroslavovi Pregovi a Anne Zabloudivovej, obom pri príležitosti životného jubilea a za dlhoročnú prácu. Pavol Sečkář im súčasne vyslovil úprimné „ďakujem“ a delegáti ocenili ich prácu pre Zväz potleskom.

V Starej Ľubovni s novými predsavzatiami

Václav Homišan, ObIV SZPB Stará Ľubovňa

Z diskusie delegátov na oblastnej konferencii vyplynula nevyhnutnosť propagácie regionálnej histórie druhej svetovej vojny a SNP vo forme vydania brožúr a náučných propagačných materiálov. Rovnako je potrebné osobne ich prezentovať na besedách v školách či odborných seminároch medzi učiteľmi. Padli aj konkrétne návrhy, ako by sa do procesu výchovy mohlo zapojiť viac pedagógov. Hostia vo svojich diskusných vystúpeniach kladne hodnotili spoluprácu a prínos oblastnej organizácie pre spoločnosť, najmä pri výchove mladej generácie.

Územná organizácia DPO ocenila predsedu ObIV SZPB Václava Homišana medailou za spoluprácu III. stupňa. Do ďalšieho štvorročného volebného obdobia boli zvolení nasledujúci funkcionári: predseda Václav Homišan, tajomníčka Anna Beňová, podpredsedovia Peter Kober a Peter Herko. Na konferencii sa zúčastnil podpredseda ÚR SZPB Juraj Drotár, z hostí to bol primátor Starej Ľubovne Ľuboš Tomko, riaditeľ Ľubovnianskeho múzea Dalibor Mikulík, riaditeľka Ľubovnianskej knižnice Elena Vranovská, predseda OO JDS Ján Barrilla a vedúca odboru kultúry MsÚ Eva Kollárová.

Predseda ObIV Stará Ľubovňa Václav Homišan, privítal (sprava) podpredsedu ÚR SZPB Juraja Drotára a primátora Ľuboša Tomka.

Nedovoľme šliapať po hroboch a pamätníkoch hrdinov

Celkový pohľad na delegátov v Bardejove počas rokovania.

Vasil' Hudák, ObIV SZPB Bardejov
Foto: Marek Duleba

Podľa predsedu oblastnej organizácie SZPB Artema Fecka môže byť mesto Bardejov pod vedením primátora Borisa Hanuščaka príkladom starostlivosti o pamätníky venované padlým bojovníkom proti fašizmu. Na zrekonštruovanom Pamätníku vďaka a priateľstva na Námestí SNP sa objavili nové pamätné tabule. Sú na nich vytesané mená občanov okresu, ktorí sa zaslúžili o našu slobodu a mnohí položili aj vlastné životy. Keďže pamätníky sú symbolom bojovnosti a odvahy našich predkov bojujúcich za slobodu, je našou povinnosťou chrániť ich a prostredníctvom nich približovať históriu bo-

joj súčasnej a budúcej mladej generácii.

V tejto súvislosti delegáti podporili aj vyhlásenie členov ZO SZPB Bardejov II. k súčasnej politickej situácii. Vyzývajú, aby sme neboli ľahostajní a nedovoľili pošliapavať bojové tradície nášho národa. Bardejovskej organizácii sa darí propagovať svoje aktivity. Príkladom môže byť publikácia s názvom Nikto nie je zabudnutý, ktorú vydala Oblastná organizácia SZPB v Bardejove a v tomto čase sa dostáva medzi členov, do škôl a knižníc. Medzi hosťami nechýbal primátor Bardejova Boris Hanuščák či predseda OO JDS Juraj Philippi. Za kandidáta na predsedu SZPB bol navrhnutý Jozef Ťažký, ktorý sa zasadnutia rovnako zúčastnil ako hosť.

Juraj Odor,

predseda Ústrednej revíznej komisie SZPB, Banská Bystrica

Mohli by ste sa v krátkosti predstaviť?

Vyšťudoval som Vysokú školu ekonomickú v Bratislave. Po ukončení štúdia som nastúpil do výrobného závodu v rámci Závodov ťažkého strojárstva (ZŤS). Postupne som prešiel viacerými oddeleniami, ako napríklad tvorba cien výrobkov, bol som plánovač, vedúci plánovacieho oddelenia, vedúci zásobovania, vedúci odboru ekonomiky práce, vedúci oddelenia organizácie a techniky riadenia a obchodný námestník. V rámci zvyšovania kvalifikácie som absolvoval dvojročné štúdium v odbore vedecké riadenie priemyslových organizácií na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave.

Po 25-tich rokoch odpracovaných v ZŤS som na základe organizačných zmien nastúpil do organizácie Ministerstva vnútra SR. Neskôr ako hlavný kontrolór mesta Banská Bystrica som pôsobil v celoslovenskom združení hlavných kontrolórov ako vedúci Pohronskej regionálnej sekcie a súčasne ako predseda kontrolnej komisie a člen K8, telesa združujúceho predstaviteľov krajských miest. Po skončení volebného obdobia som odišiel do dôchodku. Popri zamestnaní som sa zapájal do činnosti v spoločenských a telovýchovných organizáciách, buď ako člen alebo predseda.

Členom SZPB som od roku 2005. Bol som zvolený za predsedu ZO SZPB Banská Bystrica – Radvaň a túto funkciu vykonávam do súčasnosti.

S akou víziou sa uchádzate o post predsedu SZPB?

Moje priority sú dané v prvom článku našich stanov. Je ich osem a každej sa budem náležite venovať. Do akej miery ich náš Zväz dokáže plniť, bude závisieť aj od toho, ako sa nám podarí ekonomicky posilniť jeho zložky. Zväz samostatne hospodári so svojím majetkom a v súlade s osobitným predpisom môže spravovať aj majetok štátu. Nemám vedomosť o tom, že Zväz spravuje majetok štátu. Vo veľkom rozsahu tu vznikajú domy a múzeá obetí komunizmu a iného zamerania. Dajme si za cieľ, že v nasledujúcich štyroch rokoch otvoríme aspoň v štyroch mestách domy, múzeá alebo siene protifašistického odboja, v ktorých budú okrem expozícií aj priestory pre činnosť oblastných organizácií. Bude to mať zásadný vplyv na ďalšie pôsobenie Zväzu.

Čo sa vám na činnosti SZPB v posledných rokoch nepáčilo?

Keby išlo len o kancelárie, môžeme ich zrušiť, lebo COVID-19 nás naučil, že administratíva sa dá robiť aj z domu. Našou prioritou je však práca s ľuďmi, stretnutia, semináre, prednášky, konferencie a pri organizovaní takýchto podujatí nás zabezpečovanie priestorov stojí veľa úsilia a peňazí. Žiadala by sa aj väčšia prepojenosť OblV s ÚR SZPB ohľadom vytvárania podmienok pre ich činnosť, materiálne aj finančne, vrátane ohodnotenia pracovníkov v regiónoch. Treba zostaviť projektovo-manážerske skupiny odborníkov pre jednotlivé oblasti činnosti s cieľom vytvoriť ucelenú koncepciu napredovania Zväzu. Okrem toho je potrebné zabezpečiť financie a využívať súčasný majetok, lebo v minulosti sa necenil jeho význam.

Viliam Longauer,

tajomník ÚR SZPB, Bratislava

Mohli by ste sa v krátkosti predstaviť?

Narodil som sa deň po vypuknutí SNP, 30. augusta 1944. Moji rodičia sa aktívne zapojili do SNP a sú držiteľmi osvedčenia 255. Mladosť som prežil vo svojej rodnej Španej Doline. Pre SZPB pracujem od roku 1964, keď som sa zúčastnil na oslavách 20. výročia SNP. Ako mladý človek a predseda dedinskej organizácie ČSM som sa spolu s kolegami – kamarátmi rozhodol založiť tradíciu prechodu Nízkych Tatier na počesť SNP. Celý pochod z Telgártu cez hrebeň Nízkych Tatier trvá 6 až 7 dní. Som hrdý, že tradícia pretrvala dodnes a ja som stále členom organizačného štábu. Našej ZO v Španej Doline, kde som bol podpredsedom, sa podarilo postaviť niekoľko pamätníkov, či už pamätník rumunskej armáde alebo pomníky v osade Piesky a na Šachtičke.

V mládežníckych organizáciách som funkcionárom prakticky od svojich 13 rokov. Mám prax v práci s ľuďmi. Keďže pre SZPB pracujem už viac ako 60 rokov, dôkladne poznám jeho štruktúru. Na ústredí SZPB pôsobím 13 rokov. Som vysokoškolský docent, učil som na 4 univerzitách a 3 vysokých školách v odbore sociálno-politické vedy. Predtým som sa vyučil ako špecialista – mechanik a technik kancelárskych strojov.

S akou víziou sa uchádzate o post predsedu SZPB?

Mojou hlavnou víziou je zachovať hodnoty, na ktorých stojí náš Zväz. SZPB je mierová organizácia a naplnia odkaz SNP. Jadrom našej činnosti obzvlášť v tejto náročnej dobe musí byť snaha zabrániť konfliktom. My nie sme len obyčajné občianske združenie, my plníme funkciu spoločenskej organizácie. Každý sa môže na nás obrátiť. Dôležitá je aj spolupráca so zahraničnými partnermi, potrebná je jednota a solidarita, aby sme vedeli naplňať svoje ciele do budúcnosti.

V praktickom riadení presadzujem dôsledné kolektívne riadenie. Musíme poznať názory dole, v oblastných či ZO a reagovať na potreby členov. Nemôže to robiť jeden človek, ale celý kolektív – predsedníctvo ako výkonný orgán a ústredná rada, teda ľudia z regiónov. Ďalšou prioritou je vysvetľovať učiteľom a žiakom históriu obdobia 2. svetovej vojny. Máme šťastie, že na tieto besedy chodia ešte poslední žijúci pamätníci.

Čo sa vám na činnosti SZPB v posledných rokoch nepáčilo?

Určite sa mi nepáčilo, že naše aktivity v poslednom období poklesli, hoci to bolo objektívne vynútené pandémiou COVID-19. Veľmi oceňujem projekt 75 ruží, ktorý inicioval podpredseda Norbert Lacko. Takéto aktivity musíme viac podporovať a zapojiť do nich aj Štátny pedagogický ústav a ministerstvo školstva. Prekáža mi, že sa za posledné roky začala meniť spoločenská klíma. Vážim si všetkých našich priateľov vo svete, no dnes akoby sme o tom nemohli hovoriť a máme ich naopak odsudzovať. Som proti tomu a prekážali mi aj niektoré silnejšie vyjadrenia z úst niektorých činiteľov Zväzu. Považujem ich za nešťastné a zbytočné, keďže nám zatvárajú dvere k spolupráci s priateľmi a partnermi. Musíme zostať mierovou silou a tlačíť na to, aby sa aj súčasný konflikt na Ukrajine vyriešil mierovými prostriedkami. Zväz má priateľov aj na Ukrajine, aj v Rusku, veď oba tieto národy bojovali spoločne proti fašizmu.

V Piešťanoch sú odhodlaní na reštart

Martin Krno

Foto: Peter Baroš

Oblastná konferencia SZPB v Piešťanoch sa predsa len konala! Až na svetlé výnimky (napr. Prašník) totiž počas COVID-19 život organizácie s už aj tak prestarutým členstvom zamrzol. Vzápätí dostala ďalšiu ranu: krátko za sebou zomreli tajomníčka a predseda OblV.

Za nefunkčný výbor sa podujal situáciu skonsolidovať Ľubomír Pastucha a pomáhali mu pracovníci ÚR SZPB, predovšetkým jej podpredseda Jozef Ťažký. Ten v príhovore k delegátom otvorene povedal: „Máte iba dve možnosti. Buď sa oblastná zruší a vaše základné organizácie prestúpia do Trnavy či Nového Mesta nad Váhom, alebo zomkne-

te svoje rady a znovu našartujete.“

So správou komentujúcou uplynulé ťažké obdobie i následné kroky vystúpil Pastucha. Aj z diskusie vyplynulo, že delegáti preferujú druhý variant. Potom sa debata krútila okolo toho, kto sa postaví na čelo oblastnej organizácie, lebo všetci navrhnutí to odmietali odovšadiaľ sa na svoj zdravotný stav alebo zaťaženie aktivitami v iných združeniach.

Napokon prítomní presvedčili Ľubomíra Pastucha, aby sa ujal funkcie predsedu OblV. Podpredsedom sa stal Dušan Chlapík. Nový oblastný výbor zvolil za tajomníčku Alenu Lipkovú. Za hlavnú úlohu v najbližších mesiacoch si vytýčili dotiahnuť presnú evidenciu členskej základne, nadviazať na obľúbené podujatia z minulosti, no pri-

Delegáti a hostia oblastnej konferencie SZPB v Piešťanoch 15. apríla 2023.

chádzať i s novými projektmi, vďaka ktorým by mohli prijímať nových členov najmä z mladších ročníkov.

So zásadným príhovorem o politickom dani na Slovensku a o aktuálnom poslaní Zväzu vystúpil Peter Weiss,

ktorého opätovne zvolili za člena ÚR SZPB. Na post predsedu Zväzu jednomyselne navrhli Jozefa Ťažkého.

Jozef Migaš,

bývalý predseda NR SR, Martin

Na post predsedu kandiduje aj Jozef Migaš. Krátko po tom, ako sme ho oslovili so žiadosťou o predstavenie jeho zámerov nám poslal do redakcie list s nasledujúcim obsahom:

Dámy a páni, vážená redakcia časopisu *Bojovník*!

V súvislosti s mojím rozhovorom pre Váš časopis *Bojovník* chcem uviesť nasledujúce. Moja zahraničná pracovná cesta bude trvať dlhšie, ako som predpokladal. Mrzí ma, že nestíham termíny stanovené Vašou redakciou pre uskutočnenie a publikovanie uvedeného rozhovoru so mnou ako kandidátom na post predsedu Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov voleného na jeho XVIII. zjazde.

Vysoko si cením, že viaceré oblastné organizácie SZPB ma navrhli ako kandidáta na predsedu tohto zväzu. Je to pre mňa veľká česť a pocta. Ale aj veľký záväzok a zodpovednosť voči môjmu otcovi, priamemu účastníkovi SNP bojujúcej blízko Banskej Bystrice v Španej Doline, jeho spolubojovníkom a ostatným odbojárom v 2. svetovej vojne.

Ako riadne zvolený delegát XVIII. zjazdu SZPB i ako kandidát na jeho predsedu budem mať možnosť sa vyjadriť k súčasnej situácii v našom Zväze a zaujať zásadné stanovisko ku svojej kandidatúre na funkciu predsedu SZPB.

Žiadam svoje ospravedlnenie a vysvetlenie uverejniť v čísle Vašich novín venovanom XVIII. zjazdu SZPB.

Jozef Migaš, 21. 4. 2023

Jozef Ťažký,

podpredseda ÚR SZPB, Banská Bystrica

Mohli by ste sa v krátkosti predstaviť?

Narodil som sa do rodiny piliarskeho robotníka z Čierneho Balogu v roku 1951. Ukončil som štúdium na Strojníckej fakulte SVŠT v Bratislave v roku 1975 a druhé, zamerané na organizáciu a riadenie podnikov na Fakulte riadenia VŠE v Bratislave.

V Závodoch výpočtovej techniky v Banskej Bystrici som prešiel viacerými riadiacimi funkciami vo výrobe, v technickom úseku až po vedúceho odboru organizácie a riadenia podniku. Po rozdelení ČSFR som zastával post výrobnotechnického námestníka riaditeľa ZTS Slovenská Ľupča. Od roku 1994 až do odchodu do dôchodku som 20 rokov pracoval v súkromnej sfére v oblasti služieb výrobného povahy ako riaditeľ a predseda predstavenstva akciovej spoločnosti SECAR.

Do SZPB som vstúpil po odchode do penzie. Stal som sa členom výboru, neskôr podpredsedom ZO Banská Bystrica-Stred, neskôr ako člen Oblastného výboru Banská Bystrica. Krátku dobu som bol členom redakčnej rady *Bojovníka*. Po XVII. zjazde ma ustanovili do funkcie vedúceho koordináčného oddelenia Ústrednej rady SZPB. V minulom roku ma Ústredná rada SZPB zvolila za jedného z podpredsedov Zväzu.

S akou víziou sa uchádzate o post predsedu SZPB?

Kandidovať na funkciu predsedu som sa rozhodol po tom, ako ma oslovili mnohí funkcionári a členo-

via Zväzu. V prvom rade treba udržiavať Zväz ako modernú protifašistickú organizáciu, otvoriť ju navonok. SZPB tým, že mnohé roky fungoval ako stavovská organizácia bol do istej miery uzavretý do seba, ustrnul a prudko mu začala klesať členská základňa. Ďalšou nevyhnutnou potrebou je príprava funkcionárskeho aktívu Zväzu ako celku, tu máme značný dlh. Je nevyhnutné, aby sme boli vynaliezaví v hľadaní nových foriem, ako interpretovať odkaz SNP pre súčasnosť. Získavať mladších členov a postupne ich pripraviť na zodpovedné úlohy a funkcie vo Zväze.

Naša schopnosť zdôvodniť význam SZPB a opodstatnenosť jeho existencie by mala stáť na pevných argumentoch platných nielen pre tradíciu SNP, ale aj s ohľadom na znalosti súčasného spoločenského vývoja. Na myslím mám ako vzor Vianočnú dohodu z roku 1943, keď bez ohľadu na rozdielne politické postoje sa vtedy politici zjednotili, našli spoločnú reč a postavili sa spoločnému zlu.

Čo sa vám na činnosti SZPB v posledných rokoch nepáčilo?

Nepovedal by som, že nepáčilo. Problém vidím najmä v komunikácii a istom zažitom stereotypu činnosti Zväzu.

Systém práce a riadenia organizácie sa nemôže zakladať iba na tradíciách a oslavovaní historických udalostí. Musíme byť schopní súperiť s novými podobami fašistických prejavov a extrémizmu doma, spolupracovať s antifašistami v európskych štátoch. Z tohto dôvodu je nutné udržať a rozvíjať medzinárodnú spoluprácu SZPB s organizáciami najmä v rámci Európskej únie. V tomto vidím ako kľúčového partnera FIR, ktorého sme členom.

Pokračujeme v kontakte s mladými

Kamil Krištofík,
predseda Obl. organizácie SZPB
Nové Mesto nad Váhom

Starostlivosť o vojnové hroby a pamätníky bola len jednou z tém našej oblastnej konferencie. Napríklad v predvečer 78. výročia partizánskeho boja v Cetune bola odhalená pamätná tabuľa na mieste utajeného miesta hrobu kpt. Miloša Uhra a npor. Antona Jakubíka.

Naši členovia sa na jednej strane starajú o pomníky, cintoríny a pamätné miesta, no tie často poškodzujú vandali. Či už to bolo postriekanie pamätníka na Grúni, podpálenie pamätníka v Cetune alebo poškodenie bun-

krov a krádež vecí či zneuctenie miesta, kde vznikla 6. októbra 1944 2. čsl. partizánska brigáda J. V. Stalina.

Na konferencii sa zúčastnilo aj mnoho vzácných hostí, predovšetkým zástupcov samosprávy, čo svedčí o vysokej úrovni vzájomnej spolupráce. Prítomní boli primátori Nového Mesta nad Váhom František Mašlonka, Myjavu Lubomír Halabrin a starostovia Bošáče Jozef Michal, Lubiny Martin Beňatinský, Bzniec pod Javorinou Dušan Malík či Moravského Lieskového Róbert Palka, a mnohí ďalší. Poslední traja menovaní boli spoločne s podpredsedom Tren-

čianskeho samosprávneho kraja Michalom Bartekom aj delegátmi konferencie. Nechýbala ani zahraničná delegácia z ČSBS Kyjov, v tomto roku si pripomenieme 60. výročie jej spolupráce so ZO SZPB Myjava. ÚR SZPB reprezentoval podpredseda Juraj Drotár a prítomný bol aj nový predseda oblastného výboru SZPB Trenčín Miroslav Malay. Ako kandidáta na predsedu SZPB konferencia odporučila Viliama Longauera. Prioritou organizácie je pokračovať v omladzovaní členskej základne a širšie zapájať žiakov ZŠ a SŠ do vedomostných súťaží.

(red. krátené a upravené)

Konferencia v Novom Meste nad Váhom, za predsedníckym stolom zľava Juraj Drotár, Kamil Krištofík a Michal Bartek. foto: ObIV NMMV

SNP je matkou SZPB

Lubomír Kubis, ObIV Martin

Aj v Turčianskej kotline sme bilancovali činnosť Zväzu na konferencii Oblastnej organizácie SZPB Martin. Členovia si zvolili nového predsedu Petra Mojteka. Doterajší predseda Jozef Petráš, ktorý rokovanie viedol, sa o túto funkciu už neuchádzal. Pozvanie prijali aj viacerí významní hostia vrátane podpredsedu ÚR SZPB Juraja Drotára, primátora Jána Danka, predsedu JDS Turiec Jozefa Surmana či bývalého predsedu NR SR Jozefa Migaša. Primátor Danko v príhovore vyslovil poďakovanie Zväzu za činnosť a vyzdvihol výchovu mladej generácie v školách v Martine a po celom okrese formou stretnutí a poznávacích zájazdov. Nezabudol spomenúť aj situáciu vo svete. Skonštatoval, že „sa presa-

dajú veci, za ktoré by sa v minulosti zatváralo“, a preto je potrebné mobilizovať ľudí, aby bolo zlo odhalené, kritizované a pomenované.

Jozef Migaš v príhovore zdôraznil, že nastal čas, keď sa sponchýňujú výsledky 2. svetovej vojny a národnooslobodzovacieho boja. Otázka byť či byť členom SZPB je podľa neho kľúčová. „Nemôžeme zaniknúť, musíme žiť, pretože SNP je matkou SZPB,“ uviedol. Podľa Migaša je potrebné zamerať sa na nové mierové hnutie s medzinárodným pôsobením. V rámci konferencie boli ocenení členovia SZPB za ich obetavú činnosť. Medailu M. R. Štefánika III. stupňa získali p. Latková a p. Kováč, medailu gen. Jána Nálepku p. Blizniak a p. Ďurdík. Kandidátom Martina na predsedu SZPB sa stal Jozef Migaš.

Podpredseda Juraj Drotár pri odovzdávaní vyznamenaní. foto: ObIV Martin

Najvyššou etickou hodnotou je mier

Ján Rohár

Na konci marca zhodnotila svoju činnosť oblasť konferencie SZPB, ktorá sa konala v kultúrnom dome v Čani (o. Košice-vidiek). Členka Predsedníctva ÚR a predsedníčka OblV SZPB Košice Monika Gergelová sa o funkciu znovu neuchádzala. Na tento post sa vracia jej predchodca Ján Dianiška. Gergelová vo svojom prejave zdôraznila mier ako najvyššiu etickú hodnotu, pričom SZPB so sebou nesie srdce bojovníka proti fašizmu, útlaku a vojne.

V správe o činnosti sa podakovala za aktívnu prácu jednotlivých základných organizácií, medzi ktorými nechýba ZO zložená výlučne z mladých členov SZPB. Menovite sa podakovala niekoľkým starostom vrátane Miloša Ignáca z mestskej časti Košice-

Ťahanovce, ktorý sa stal členom SZPB. Za náročnú označila činnosť organizácie počas pandémie, ktorú komplikovali často nezmyselné opatrenia. Napriek tomu organizácia žila a zúčastnila sa všetkých dôležitých podujatí, čo vyzdvihol aj nový predseda Ján Dianiška.

Pohľad na delegátov konferencie košickej oblasťnej organizácie SZPB v Čani.

foto: J. Rohár

Hostami konferencie boli podpredseda ÚR SZPB Jozef Ťažký a tajomník ÚR Viliam Longauer. Obaja vo svojich vystúpeniach upozornili na ťažkú situáciu Zväzu, ktorú spôsobu-

je predovšetkým politika vlády, nevelmi naklonenej SZPB. Do diskusie sa zapojila členka ZO SZPB v Čani a zároveň bývalá poslankyňa SNR Anna Draxlerová. Spolu s ďalšími poslan-

cami SNR bojovala a presadila uznanie 29. augusta za štátny sviatok. Opísala, ako do presvedčania poslancov zapojila aj svojho otca, priameho účastníka Povstania.

Trnavská konferencia v znamení zmeny vedenia

Branislav Balogh

Aktivitu okolo petičnej akcie, počas ktorej sa podarilo vyzbierať vyše 2 200 podpisov, priblížil hosť konferencie a predseda petičného výboru Anton Práznovský. Práve petícia občanov spolu s vyjednávaním Oblasťného výboru SZPB s mestom Trnava presvedčila samosprávu, aby zachovala a rekonštruovala Pamätník oslobodenia s názvom Víťazstvo na pôvodnom mieste, teda na Námestí SNP.

Po rekonštrukcii námestia sa tak monument vráti na miesto, hoci otočený smerom k soche M.R. Štefánika. Účastníci konferencie si uctili viacerých zosnulých priamych účastníkov SNP, spomeňme člena petičného výboru Juraja Biľa či nedávno zosnulého Viktora Chmuru. Napriek pandémie sa podarilo usporiadať viaceré menšie spomien-

kové podujatia k oslobodeniu obcí a miest a oslavy SNP.

Delegáti si za predsedníčku OblV SZPB Trnava zvolili Máriu Turanskú zo Zavaru. Povoláním ekonómka prisľúbila, že sa pokúsi zveľaďiť a pokračovať v šľachetnom diele, ktoré doteraz zastrešoval predseda Jozef Petráš. Nové predsedníctvo OblV ho zvolilo za pod-

predsedu, tajomníčkou ostáva Terézia Prokopová.

Podpredseda ÚR Jaroslav Buľko priblížil aktivity súvisiace s prípravou XVIII. zjazdu, ako aj činnosť orgánov zväzu v uplynulom období. Hosťom konferencie bol aj tajomník MO JDS Jozef Jediny. Kandidáti navrhli za predsedu SZPB súčasného tajomníka ÚR Viliama Longauera. Spomedzi aktivít sa vyzdvihlo osadenie pamätnej tabule obetiam 2. sv. vojny a hrdinom SNP v Šelpiciach na čele s predsedníčkou ZO Jarmilou Valovičovou, každoročná Cyklojazda SNP Trnava – Tatry či spolupráca s Vojenským archívom – CR MO SR Trnava. De-

legáti sa v debata dotkli nárastu popularity extrémistických politických strán a hnutí potláčajúcich ľudské práva a slobody.

Živnou pôdou pre ne je súčasná politická nestabilita a ekonomická kríza vrhajúca čoraz viac obyvateľov do chudoby.

Členovia OblV SZPB Trnava si spoločne s pracovníkmi Vojenského archívu – centrálnej registratúry Trnava pripomenuli 31. marca výročie oslobodenia mesta.

foto: T. Prokopová

Pohľad na predsednícky stôl vo Svidníku počas príhovoru končiaceho predsedu Jozefa Rodáka.

foto: M. Magulák

Čestný názov s menom Ludvika Svobodu

Ján Uhrík, OblV SZPB Svidník

Oblasťná organizácia SZPB vo Svidníku po konferencii mení svoje vedenie. Dlhoročného predsedu Jozefa Rodáka strieda vo funkcii bývalý primátor Svidníka Ján Holodňák. Jozef Rodák zostáva vo vedení organizácie ako čestný predseda.

Správa o činnosti zhodnotila bohaté aktivity organizácie, pozostávajúce predovšetkým z návštev cintorínov a pamätných miest bojov.

Významným každoročným podujatím s vysokou účasťou je výstup na Lipovicu na pamiatku Čapajevcov, ktorú organizuje ZO SZPB Jakušovce. Bohatá činnosť organizácie, hrdosť na aktívnu prácu a dosiahnuté výsledky, ale aj úcta k pamiatke armádneho generála Ludvika Svobodu vyústila počas diskusie k schváleniu návrhu prijať čestný názov organizácie nesúci jeho meno. Za kandidáta na predsedu SZPB delegáti navrhli Viliama Longauera a za člena ÚR SZPB bol zvolený Ján Uhrík.

Prezident FIR v Hurbanove

Ján Rohár

Kultúrny dom v Hurbanove sa stal miestom konferencie Oblasťnej organizácie SZPB Nové Zámky. Nepochybne najvýznamnejším hosťom bol prezident FIRu a predseda MAESZ-u Vilmos Hanti. V príhovore vyzdvihol činnosť Oblasťnej organizácie SZPB Nové Zámky, ktorá vzhľadom na svoju geografickú polohu región úzko spolupracuje aj s maďarskými antifašistami. Hanti sa ako prezident FIR, ale aj predseda MAESZ-u pravidelne zúčastňuje podujatí na Slovensku vrátane aktivít pri príležitosti SNP či Medzinárodného dňa obetí holokaustu.

Medzi ďalších hostí patrili Györ-

gy Mészáros, viceprezident MEASZ-u, Zoltán Radocz, tajomník MEASZ-u v Budapešti či Mária Hamranová, viceprimátorka Hurbanova. Predseda Klubu generálov Slovenska Peter Vojtek je pravidelným účastníkom aktivít SZPB v regióne a spoluprácu s Klubom zhodnotil veľmi pozitívne. Riaditeľka ZŠ Nám. Konkolyho-Thege Nataša Ďurišová podakovala za pomoc pri organizovaní besedy s Vladimírom Strmeňom. Skonštatovala, že toto podujatie zvýšilo záujem žiakov o účasť v projekte Kytica 75 ruží, o čom svedčia príspevky v zborníku. Vystúpenie hostí ukončil tajomník ÚR Viliam Longauer. Delegáti ho navrhli za predsedu SZPB.

Prezident FIR a predseda MEASZ Vilmos Hanti v Hurbanove.

foto: J. Rohár